

Бібліотеки і виборчий процес: навчасмо бібліотекарів і виборців реалізації конституційних прав

Проект УБА

за підтримки Посольства США в Україні

(серпень 2014 – березень 2015 р.)

PR-звіт проекту станом на 31 березня 2015 р.

1. Інформаційний супровід проекту

Інформаційний супровід проекту активно провадився на веб-ресурсах УБА, а саме: веб-порталі УБА (ula.org.ua) та блозі Української бібліотечної асоціації «Доступ громадян до офіційної інформації: роль бібліотек» (<http://govinfo.library.wordpress.com>)

Перелік опублікованих новин і матеріалів на веб-ресурсах УБА

<http://ula.org.ua/ua/news/2886-konkurs-dlia-treneriv-rehionalnykh-treninhovykh-tsentriv-dlia-bibliotekariv>

<http://ula.org.ua/ua/news/2917-v-lvivskyi-bibliotechnyi-forum-10-13-veresnia-2014-r-2>

<http://ula.org.ua/ua/konferenciyi-seminari-treningi/seminari/2935-proekt-biblioteky-i-vyborchiy-protse-navchaiemo-bibliotekariv-i-vybortsiv-konstytutsiinykh-prav>

<http://ula.org.ua/ua/konferenciyi-seminari-treningi/seminari/2941-tsykl-vebinariv-dlia-vybortsiv-vid-holovnoho-treninhovoho-tsentru-dlia-bibliotekariv-uba>

<http://bit.ly/1B19beq>

<http://bit.ly/103iVib>

<http://bit.ly/ZQZx7i>

2. Публікації у ЗМІ

Хід та результати реалізації проекту висвітлювалися у друкованих та електронних ЗМІ.

Було розміщено 9 матеріалів у друкованих періодичних виданнях:

- 1) Вісник Книжкової палати (вересень 2014 р.),
- 2) Шацький край (жовтень 2014 р.),
- 3) Часопис «Воля народу» (жовтень 2014 р.),
- 4) Свобода (жовтень 2014 р.),
- 5) Культура і життя (жовтень 2014 р.),
- 6) Вільне життя плюс (жовтень 2014 р.),
- 7) Проскурів (листопад 2014 р.),
- 8) Думська площа (грудень 2014 р.),
- 9) Вінниччина (січень 2015 р.).

Було розміщено 22 матеріали у електронних ЗМІ та на офіційних веб-сайтах, а саме:

ERVE.UA – Рівне для всього світу

http://erve.ua/news/society/na_rivnenshchyni_vidbudet%60sya_vebinar_biblioteky_i_vyborchyy_protses_0610/

ЧаРівне – люби своє місто

<http://charivne.info/news/Rivnyanam-rozkazhut-pro-viborchiy-protses>

Незалежний громадський портал

<http://ngp-ua.info/2014/10/17351>

ВСЕ : Сайт чесних новин

<http://vse.rv.ua/news/1412577543-rivnyanam-rozkazhut-pro-yih-prava-na-viborah.html>

<http://vse.rv.ua/news/1413633813-rivnyanam-rozkazhut-pro-vibori.html>

7 днів: Рівненський тижневик

<http://bit.ly/1FU14w>

GALKA.IF.UA – Агенція новин

<http://www.galka.if.ua/ivano-frankivska-biblioteka-provodit-bezkoshtovni-vebinari-pro-viborchiy-protses/>

Дрогобицька райдержадміністрація

<http://drohobych-rda.gov.ua/21/3634-bbloteka-viborchiy-proces.html>

Управління культури, національностей і релігій Хмельницької обласної держадміністрації

<http://kultura.km.ua/archives/5658>

Ярмолинецька районна державна адміністрація

<http://www.yarmrda.gov.ua/index.php/2355-biblioteky-i-vyborchiy-protses>

Тростянецьчина: Офіційний сайт тростянецької районної ради та райдержадміністрації

<http://bit.ly/1FEsndH>

Творчість і бібліотека

<http://www.crealib.org.ua/news/2014-10-16-289>

Рівненська обласна державна телерадіокомпанія

<http://rtb.rv.ua/company/tele/news/2014/10/17/rivnenska-biblioteka-prodovzhuye-robiti-z-rivnench/>

Тернопільський прес-клуб

<http://bit.ly/1bs9WMQ>

Афіша Рівне

<http://www.ar.rv.ua/index.php?page=2&id=8290>

TakeInfo.net

http://takeinfo.net/news/view/chi_zroblyat_rivnyani_pravilniy_vibir_chi_znovu_zlovlyat_obliznya

Ресурсний центр ГУРТ

<http://gurt.org.ua/news/informator/24088/bull/>

Громадський простір

<http://www.civicua.org/news/view.html?q=2323347>

<http://civicua.org/news/view.html?q=2375851>

Культурная столица

<http://www.culture.kharkov.ua/content/news/dlya-bibliotekariv-harkivskoyi-i-luganskoyi-oblastey-provedeno-cikl-vebinariv-viborchiy>

РадіоТрек Максимальне радіо

<http://www.radiotrek.rv.ua/important-topics?sid=8779>

Офіційний веб-сайт Ківерцівської райдержадміністрації

<http://www.kivadm.gov.ua/news/u-centralniy-rayonniy-biblioteci-vidbuvsya-vebinar.html>

Було розміщено 1 репортаж на радіо (Дніпропетровське обласне радіо).

Інформація про проект також висвітлювалася на різних бібліотечних веб-ресурсах, у соціальних мережах тощо.

Приклади інтернет-публікацій про проект див. нижче:

http://olenaprociv.blogspot.com/p/blog-page_20.html

<http://pressclub.te.ua/новини/обласна-наукова-бібліотека-навчатим/>

<http://pressclub.te.ua/новини/вибори-як-елемент-демократії-виборч/>

<http://pressclub.te.ua/новини/22-жовтня-вебінар-для-тернополян-виб/>

<http://pressclub.te.ua/новини/тернополян-запрошують-більше-знати-п/>

<http://pressclub.te.ua/новини/тернополян-запрошують-більше-знати-п/>

https://www.facebook.com/events/1574429979445233/?ref_dashboard_filter=calendar

http://ratnelib.at.ua/news/cikl_vebinariv_pro_viborche_pravo_gromadjan_chastina_persha/2014-10-09-184

http://ratnelib.at.ua/news/cikl_vebinariv_pro_viborche_pravo_gromadjan_chastina_druga/2014-10-17-187

http://ratnelib.at.ua/news/cikl_vebinariv_pro_viborche_pravo_gromadjan_tema_3/2014-10-22-188

http://ratnelib.at.ua/news/cikl_vebinariv_pro_viborche_pravo_gromadjan_tema_4/2014-11-12-192

http://ratnelib.at.ua/news/cikl_vebinariv_pro_viborche_pravo_gromadjan_tema_5/2014-11-19-195

<http://bibliotekaru2013.blogspot.com/2014/10/16-11.html>

http://chutalnuku.blogspot.com/2014/10/blog-post_14.html

<http://ounb.lutsk.ua/main/63-cikl-vebnarv.html>

http://tcentrlutsk.blogspot.com/2014/10/blog-post_9.html

http://tcentrlutsk.blogspot.com/2014/10/blog-post_19.html

http://tcentrlutsk.blogspot.com/2014/10/blog-post_23.html

http://tcentrlutsk.blogspot.com/2014/11/blog-post_5.html

http://tcentrlutsk.blogspot.com/2014/11/blog-post_58.html

http://tcentrlutsk.blogspot.com/2014/11/blog-post_18.html

http://tcentrlutsk.blogspot.com/2014/11/blog-post_30.html

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=756664491058256&set=gm.515759031859835&type=1&pnref=story>

http://trening-center.edukit.lviv.ua/elektronne_uryaduvannya/biblioteki_i_viborchij_proces_navchayemo_bibliotekariv_i_viborciv_realizacii_konstitucijnih_prav/

http://chutalnuku.blogspot.com/2014/10/blog-post_14.html

<http://libr.rv.ua/ua/news/2365/>

3. Інша публічна інформація про проект

Банери проекту були розміщені на веб-сайтах бібліотек Рівненської області:

<http://lib.ukrsd.com.ua/>

<http://roklibr.at.ua/>

<http://radlib.at.ua/>

<http://dubrlibr.rv.ua/>

<http://crbdubno.org.ua/>

Фотоальбоми проекту можна переглянути тут:

<https://www.flickr.com/photos/51235748@N04/sets/72157647445026273/>

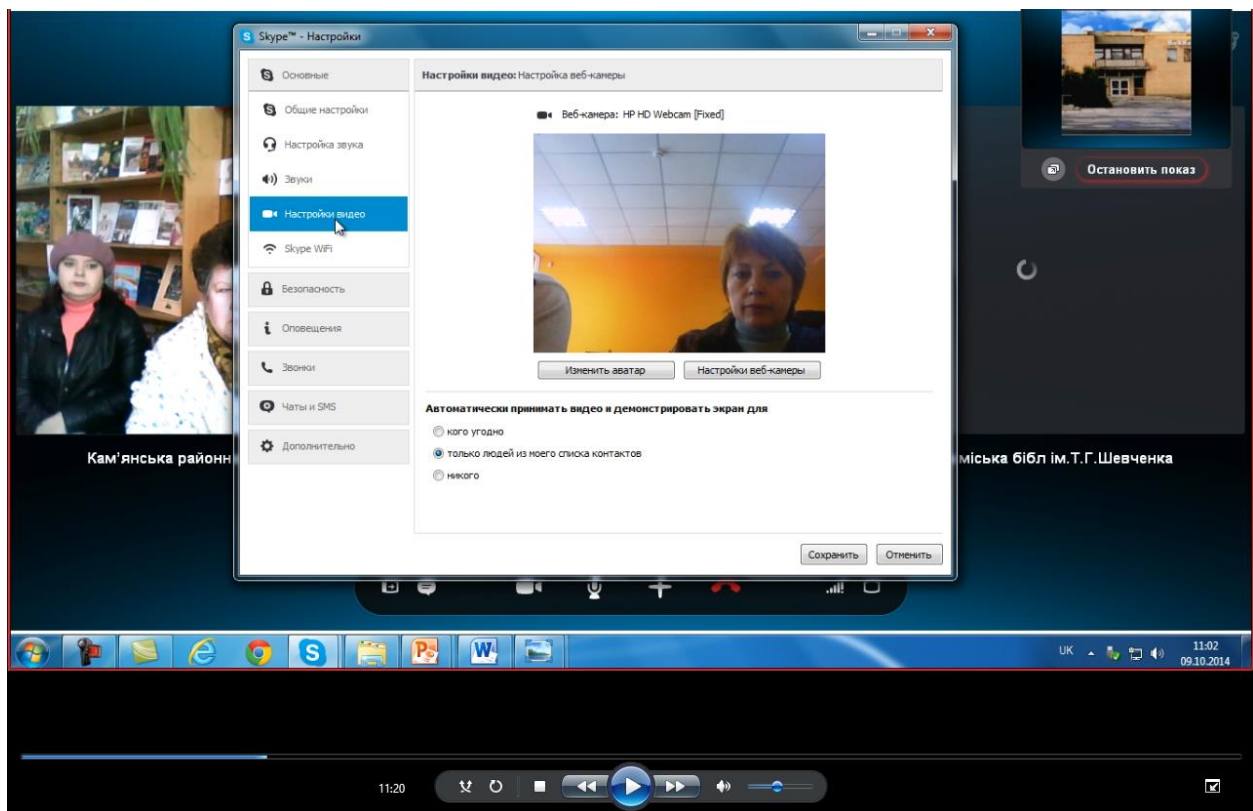
<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.743319815754782.1073741871.182552575164845&type=3>

Відеозаписи про проект розміщені тут:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL3v5s-2BpScXLdufxzlABOmDWB9oiIHw7>

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLUtM1IdL0PxHO3Duz8IcP3c0GIVyAEiW6>

Скріншоти проведення вебінарів

Skype™ - ounb_cherkasy54

Skype Контакты Разговоры Звонки Вид Инструменты Помощь

Кам'янська районна дитяча бібліотека

Маньківка центральна бібліотека

Канівська міська бібл ім.Т.Г.Шевченка

16:19

11:07 09.10.2014

Проигрыватель Windows Media

Проигрывается Библиотека Копировать с диска Запись Синхронизация

Українська бібліотечна асоціація

Цикл вебінарів
«Бібліотека і виборчий процес»

2014

„Виборчий процес як реалізація...”

00:26

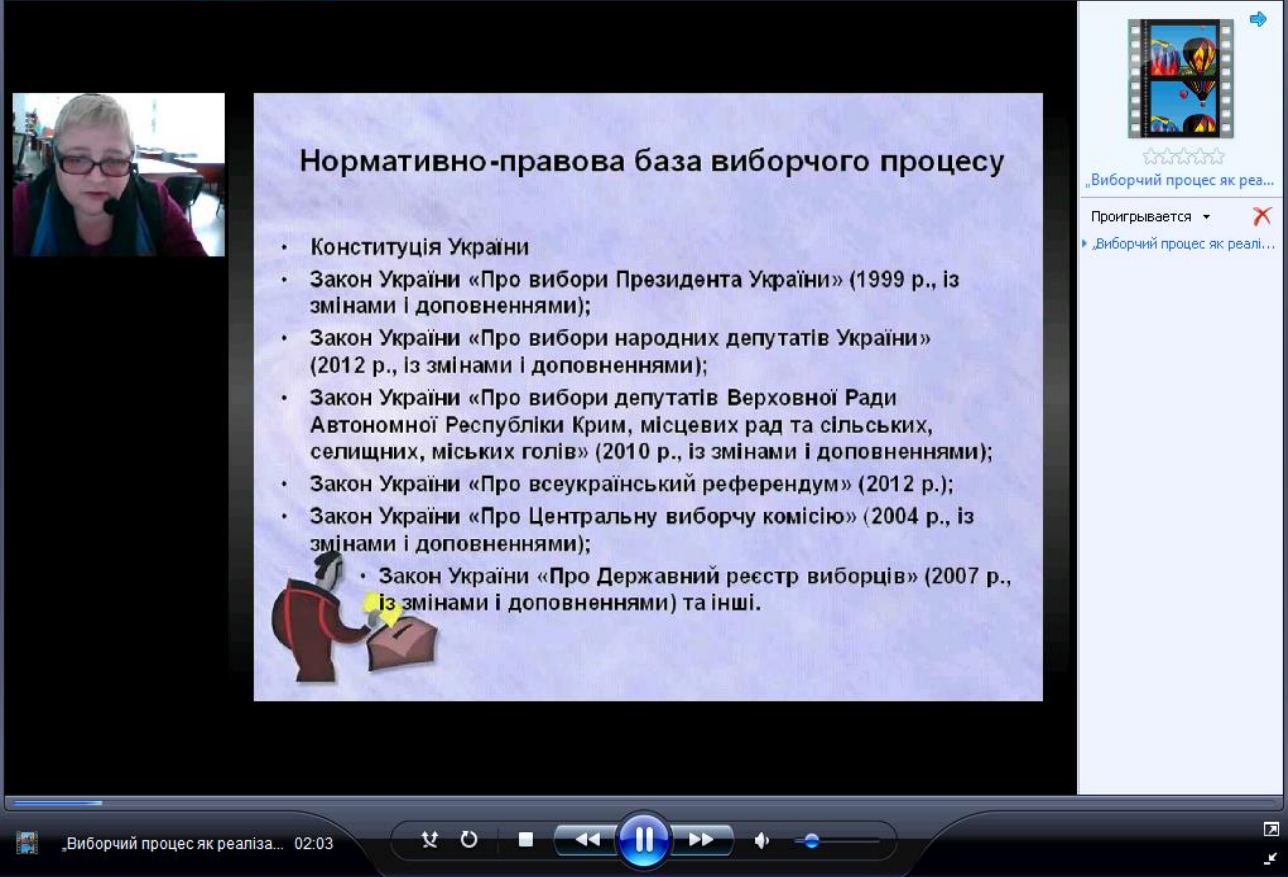
14:15

Проигрыватель Windows Media

Библиотека Копировать с диска Запись Синхронизация

Проигрывается

Нормативно-правова база виборчого процесу

- Конституція України
- Закон України «Про вибори Президента України» (1999 р., із змінами і доповненнями);
- Закон України «Про вибори народних депутатів України» (2012 р., із змінами і доповненнями);
- Закон України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» (2010 р., із змінами і доповненнями);
- Закон України «Про всеукраїнський референдум» (2012 р.);
- Закон України «Про Центральну виборчу комісію» (2004 р., із змінами і доповненнями);
- Закон України «Про Державний реєстр виборців» (2007 р., із змінами і доповненнями) та інші.

02:03

Пуск Новое п... ІСТОРІЯ... Е:\ Проигр... Microsof... EN 14:17

Групово розмова (Учасників: 21)

Файл Редагування Переглянути Діє Настройки Довідка

Групово розмова

Миттєве пов. Відео Сп. дост.

14:54:1

Доповідачі

- Андр Гість
- Ольга Стояльникова

Учасники

- Александра Гість
- Барська районна бібліотека Гість
- Гайсин Гість
- Демова Валентина Андрее... Гість
- Евлампий Гість
- Калашник Лидия Гість
- Коган Олександр Гість
- Ларіса Щенявська Гість
- Маша Гість
- Могилів-Подільська центр... Гість

Тиврівська ЦРБ 11:15

- чуті
- видно

Барська районна бібліотека 11:16

- видно

Останнє повідомлення отримано 20.10.2014 о 11:28.

Ви виконуете записування.

Ви надаєте спільний доступ.

Тема4.pptx

Закрити спільний доступ

Права громадян України як виборців

Державний реєстр виборців

- автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система (банк даних)
- призначена для зберігання, обробки даних, які містять відомості про виборців України, та користування ними
- створена Центральною виборчою комісією
- забезпечує державний облік громадян України, які мають право голосу (виборців)

Перевірте свої дані в Державному реєстрі виборців онлайн через Особистий кабінет виборця!!!

<https://www.driv.gov.ua/apex/f?p=111:LOGIN>

22 із 45

11:42 20.10.2014

Групова розмова (Учасників: 20)

Тема4.pptx

План

- Народний депутат України. Статус та діяльність.
- Законодавча база виборів народних депутатів України.
- Вибори народних депутатів України. Загальні положення.
- Суб'єкти та етапи виборчого процесу виборів народних депутатів України.
- Права громадян України як виборців у виборах народних депутатів України.
- Права та вимоги до кандидатів в депутати. Висування та реєстрація.
- Передвиборна агітація.
- Виборчі округи, виборчі дільниці та виборчі комісії
  - Голосування. Підрахунок голосів.
  - Парламентські вибори в Україні 2014 р.

Microsoft Lync Web App

https://meet.lync.com/ounbsumy/sumyrtc09/67V05CZW

18:04

УЧАСТНИКИ

Учасники (13)

cbstolstogo	Гість
cbstolstogo	Гість
Svitlana	Гість
techcenter	Гість
Артем	Гість
Бібліотека імені Шевче...	Гість
Лариса	Гість
Людмила	Гість
Олександр	Гість
ольховик тетяна савелі...	Гість
Світлана	Гість
Сергій	Гість
Тамара	Гість

Artem гость

SumyRTC09

ольховик тетяна ... гость

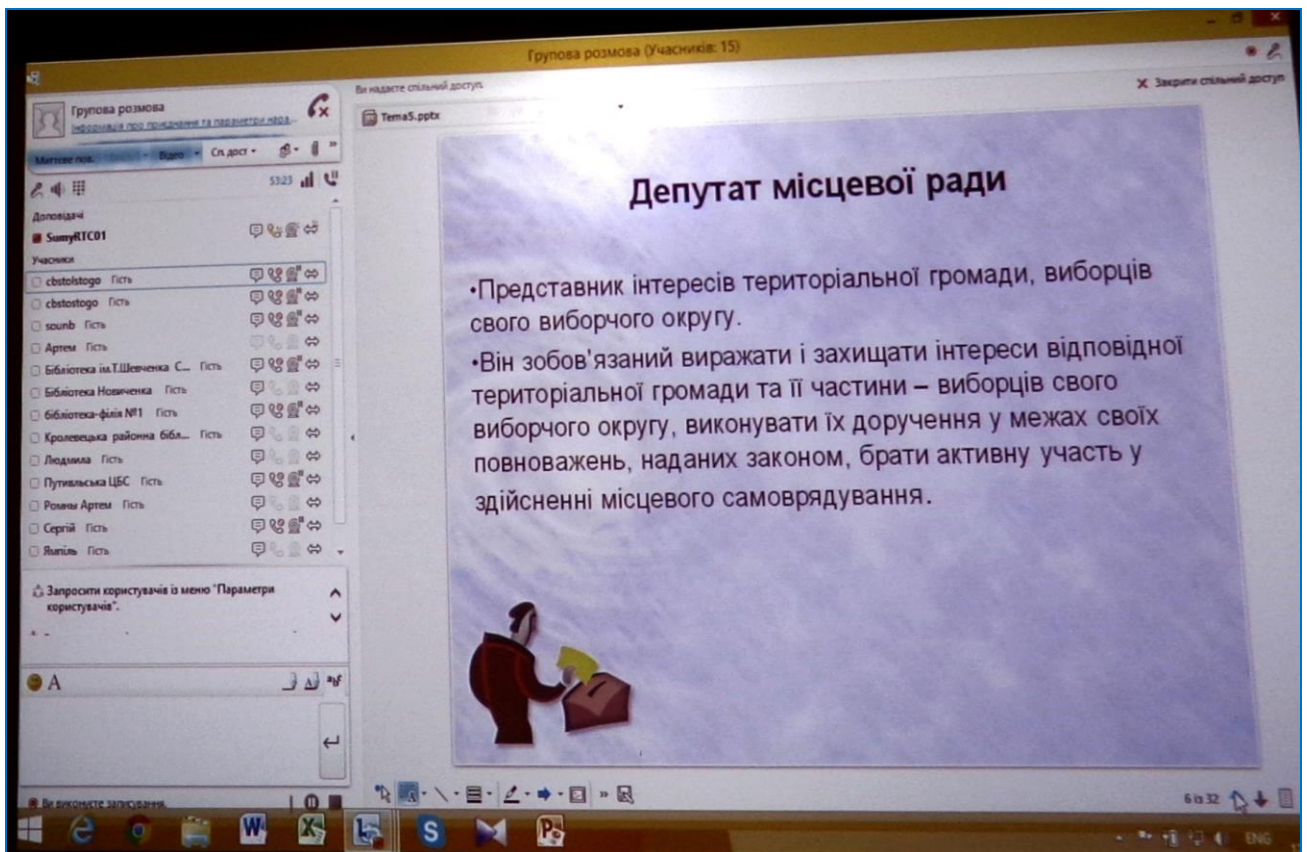
ГОСТЬ - Сергій

Бібліотека імені ... гость

Основні законодавчі акти для виборчого процесу

- Стаття 70. Право голосу на виборах і референдумах мають громадяни України, які досягли на день їх проведення вісімнадцяти років. Не мають права голосу громадяни, яких визнано судом неспроможними.
- Стаття 71. Вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Виборці гарантуються вільне волевиявлення.
- Стаття 72. Всеукраїнський референдум призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених цєю Конституцією.

Реклама проекту (на інтернет-ресурсах, на дошках об'яв у бібліотеках)

Тренінговий центр бібліотеки запрошує взяти участь у вебінарі на тему:

«Вибори як елемент демократії. Виборчі права громадян України та механізми їхньої реалізації. (Виборчі права вимушених переселенців)»

Реєструйтесь на сайті: <http://library.ck.ua/> - виборчий процес

Шановні користувачі!

Регіональний тренінговий центр
Полтавської обласної універсальної наукової
бібліотеки імені І.П. Котляревського запрошує всіх
бажаючих взяти участь у циклі вебінарів «Бібліотеки і
виборчий процес: навчаємо бібліотекарів і виборців
реалізації конституційних прав».

**Тема 4. Вибори народних депутатів до Верховної
Ради України – 22 жовтня 2014 р.**

«своїми руками»

Виставка знаходиться у відділі документів із
природничих та аграрних наук (4 поверх, кім. 408)

Ласкаво просимо!

Запрошуємо переглянути книжкову виставку
"130-річчя створення Полтавського дослідного
поля", на якій зможете ознайомитися
з цікавими матеріалами про становлення
і розвиток сільськогосподарської дослідної
справи в Україні

Відділ документів із
природничих та аграрних
наук 4-й поверх, кім. 408

Запрошуємо відділ
майстер-клас із плетіння
(«паперової лопатки»)

Дату проведення та деталі дізнатися
документів із природничих та
аграрних наук (4-й поверх, кім. 408)

Поспішайте, кількість учасників обмежена!

Шановні користувачі!

Регіональний тренінговий центр
Полтавської обласної універсальної наукової
бібліотеки імені І.П. Котляревського запрошує всіх
бажаючих взяти участь у циклі вебінарів «Бібліотеки і
виборчий процес: навчаємо бібліотекарів і виборців
реалізації конституційних прав».

**Тема 4. Вибори народних депутатів до Верховної
Ради України – 22 жовтня 2014 р.**

У рамках акції
«Батарейки, здавайтеся!»
у відділі документів із природничих та
аграрних наук (кім. 408) відкрито пункт
прийому уживаних батарейок.

**Не викидайте батарейки
у смітник – збережіть довкілля!**

12 тонн батарейок в Україні
щороку потрапляє на звалище

Через ґрунт важкі метали
проникають у нашу їжу

Шановні користувачі!

З нагоди 70-річчя радянсько-американської
дружби у відділі документів із
природничих та аграрних наук розкрито
фотовиставку «Стежка
до історії Полтавського музею акад.
Ю. Кондратюка. Запрошуємо ознайомитися
зі згаданими подіями»

Відділ краєзнавства (509 к.)
пропонує для перегляду наступні виставки

**«За честь, за долю, за українську волю
(поштами – учасники АТО)»**

У відділі обслуговування користувачів
(3-й пов., кімн. 31)
з 1 вересня по 31 грудня
експонується персональний
портрет

Використовуючи матеріали вебінарів, у бібліотеках було оформлено:

- інформаційні стенди: «Вибори – елемент демократії», «Вибір -2014»,
- організовано столи довідок «Думайте, за кого голосуєте»,
- бібліотечні тематичні полицьки «Бібліотеки і виборчий процес».

Для відвідувачів бібліотек, використовуючи матеріали 5-го вебінару з циклу, *надавались усні консультації* «Можливі порушення виборчого права громадян».

Бібліотечними працівникам проводились інформаційно-правові бесіди, орієнтовані на молодь від 18 років: «Зроби правильний вибір», «Не забувай про відповідальність», «Обираємо надійних».

4. Історії успіху користувачів бібліотек, які прослухали цикл вебінарів

Матеріали вебінарів допомогли у підготовці та проведенні вечорів – зустрічей «Наші країни йдуть у парламент», а також у підготовці до семінару – тренінгу «Бібліотеки як центри підтримки громади в умовах воєнної загрози», де бібліотечні працівники – члени виборчих дільниць ознайомились з основними порушеннями, які можуть бути в процесі голосування.

***

Історія успіху пролунала в прямому ефірі Дніпропетровського обласного радіо. Програма називається "Контрольна для вчителів", в ефірі пролунала 5 листопада 2014 р.

***

Дівчина (Миколенко Юлія), яка нещодавно вийшла заміж і змінила прізвище, не збиралася йти голосувати, бо не знала як внести своє нове прізвище в список виборців. Прослухавши наш вебінар, зареєструвала себе у Держреєстрі виборців і реалізувала своє виборче право.

Переселенець з Луганської області Ковальчук Анатолій Миколайович завдяки нашим вебінарам зміг проголосувати за місцем проживання.

Знання, одержані під час вебінару, учасники-члени комісій та спостерігачі використали у виборчому процесі. Особливо їм корисна була тема вебінару «Можливі порушення виборчих прав громадян. Способи захисту і відповідальність»

***

Для Вікторії Нікітченко цей рік видався найщасливішим в житті - народження дитини для кожної жінки незабутня подія. Але цей період співпав з подіями, які повністю змінили життя не тільки Вікторії, а й багатьох людей. Події на сході країни стали болем для всієї країни.

Після початку бойових дій на Луганщині Вікторія мусила терміново змінити місце проживання. Вона переїхала до родичів в Харків.

Після народження дитини життя почало налагоджуватись, чоловік знайшов роботу, з житлом питання тимчасово вирішилось, з'явився час для подорожування Інтернетом.

Вся країна встала на допомогу тимчасовим переселенцям, надавала їм і моральну і матеріальну підтримку. Відроджувалось почуття національної гідності українців.

Вікторія, якій лише тільки 20, ще ніколи в житті не брала участі в виборах, просто не мала бажання. Але цього разу, коли мали відбутися вибори до Верховної Ради України вона відчула, що стояти осторонь вона вже не зможе. Але як їй проголосувати? Вона зараз в Харкові, а реєстрація у Луганську.

За порадою своєї подруги Вікторія стала учасником циклу вебінарів „Бібліотеки і виборчий процес: навчаємо бібліотекарів і виборців реалізації конституційних прав”, який почала проводити Харківська обласна наукова бібліотека.

Першою якраз і була тема „Вибори народних депутатів до Верховної Ради України”, де розповідалось про особливості проведення виборів. Завдяки участі у вебінарі Вікторія отримала інформацію про те як і де можна змінити своє місце голосування. Потім перевірила ці зміни на сайті ЦВК.

Завдяки рекомендаціям цього вебінару Вікторія Нікітченко змінила своє місце голосування і день виборів до Верховної Ради України став для неї днем єднання з усією країною.

***

1. Я прослухав інформацію про виборчий процес в онлайн режимі (в бібліотеці), після чого перевірів свої дані в Державному реєстрі виборців. Мої дані були внесені невірно. Дякую за дану можливість участі у виборах.

2. Вебінар розширив мій правовий світогляд, допоміг більш ефективно реалізувати своє виборче право, ознайомитись з виборчим законодавством, правами виборця.

***

1. Після перегляду вебінару: «Нормативно-правова база виборчого процесу. Діяльність Центральної виборчої комісії» один із слухачів у місті Ковелі зацікавився діяльністю ЦВК і перевірів свої дані на сайті Державного реєстру виборців.

2. Напередодні виборів народних депутатів до Верховної Ради учасниками однойменного вебінару у місті Горохові стали члени ДВК. Для них була корисною інформація про

виборчі округи, виборчі дільниці та виборчі комісії, законодавча база виборів. Особливо це було потрібно для членів ДВК, які вперше брали участь у роботі виборчої комісії. Для них також важливою була інформація про голосування на виборчій дільниці та підрахунок голосів. Новопризначений член ДВК Олена в анкеті зазначила, що на вебінарі доступно і зрозуміло висвітлена дана тема. Добре, що не потрібно кудись їхати, а можна, не виходячи з бібліотеки і не витрачаючи багато часу, отримати потрібну інформацію.

***

1. На Позачергових виборах депутатів Верховної Ради України 26 жовтня 2014 року я була членом дільничної виборчої комісії. Для мене це був перший досвід роботи у виборчій комісії, тож багато чого не знала, а відтак почувала себе невпевнено.

Про цикл вебінарів «Бібліотека і виборчий процес» дізналася на сайті Тернопільської ОУНБ. Прислухала всі 6 семінарів. Особливо корисними для мене були перші три. Дізналась багато нового про роботу ДВК. Остаточно з'ясувала для себе, як відбуватиметься виборчий процес. Страх і невпевненість зникли.

Ольга Дудка, м. Тернопіль (20 років)

2. Про цикл вебінарів дізнався у нашій центральній бібліотеці напередодні Позачергових виборів депутатів Верховної Ради України 26 жовтня 2014 року.

Вебінари слухав у бібліотеці.

Дізнався багато цікавого щодо можливих порушень виборчих прав громадян та способів захисту від них.

Особисто для мене було відкриттям, те, що випадково зіпсований бюлетень можна повернути члену виборчої комісії та обміняти його на новий. Це мені дуже допомогло під час виборів 26 жовтня. Цим своїм правом я скористався, коли випадково поставив «галочку» біля прізвища не того кандидата, за якого хотів проголосувати.

Микола Ратушний, м. Бережани (57 років)

3. Через військові події на Сході України були змушені переїхати з Луганська до родичів на Тернопільщину.

Дуже переживали, що не зможемо взяти участь у Позачергових виборах депутатів Верховної Ради України 26 жовтня 2014 року, адже розуміли, що кожен голос на цих виборах на вагу золота.

Про цикл вебінарів дізнались на Фейсбучі. Вирішили послухати. Дізнались, що можемо тимчасово змінити місце голосування й взяти участь у виборах. І зробити це зовсім легко. Цим своїм правом ми й скористалися.

Дякуємо працівникам бібліотеки за корисну інформацію. Родина Петруняк

***

На Позачергових виборах народних депутатів Верховної Ради 26 жовтня 2014 року мені вперше довелося бути на посаді Голови виборчої комісії. Підготовка виборів робилася у режимі стислого часу і тому довелося за короткий період часу ознайомитися з нормативно правовою базою виборчого процесу. Виникали також і численні організаційні проблеми. Тому всі три семінари були дуже доречними та актуальними. Відеозаписи вебінарів я запропонувала передивитись членам виборчої комісії, зробивши посилання на сайт Сумської обласної наукової бібліотеки, адже не всі члени володіли необхідними знаннями виборчого законодавства.

Працівник бібліотеки Шосткинської міської ЦБС

***

Ця тема є досить актуальною для жителів сільської місцевості. Тому для бібліотекаря, який має бути основним інформатором та джерелом достовірної інформації, вебінар, який був проведений працівниками Чернівецької обласної бібліотеки ім. М.Івасюка, надав багато матеріалів для ефективного роз'яснення користувачам.

Вебінар дуже ефективний спосіб передавання корисної інформації. Я, Сливчук Марина Михайлівна, бібліотекар села Дубівці, молодий працівник, у виборах практики майже не маю, тому для мене як спеціаліста стало великим надбанням почути лекцію спеціалістів по даному питанню.

Розділ «Місцеве самоврядування. Статус депутата місцевої ради» - розкрив систему місцевого самоврядування, повноваження, права та обов'язки депутата, обставини за яких депутат може бути відкликаним. Цінним є і те, що у матеріалах відображено основні засади місцевих виборів та нормативи передбачені законами держави і це відкриває великі можливості для звичайних людей, які місцями не знають ось таких простих речей.

Дуже гарно розписано про суб'єкти виборчого процесу, етапи виборчого процесу, види місцевих виборів, порядок і строки їх проведення, загальний склад (кількість депутатів), про виборців, висування та реєстрацію кандидатів. Таку інформацію обов'язково використаю під час сільських зборів, для інформування населення.

***

Історію успіху бібліотеки під назвою "Бібліотека робитиме з рівнян свідомих виборців" було опубліковано на новинних сайтах Рівного (<http://bit.ly/1xkLkip> <http://rtb.rv.ua/company/tele/news/2014/10/17/rivnenska-biblioteka-prodovzhuje-robiti-z-rivnench/>)

***

Слухачі вебінарів з Деражнянської ЦРБ Людмила (голова дільничної виборчої комісії), та Алла (член дільничної виборчої комісії) дізналися про особливості голосування тимчасово переміщених із Донецької та Луганської областей осіб та скористалися порадами щодо оформлення документації дільничної виборчої комісії.

У Старосинявському районі Стасюк С.О., прослухавши цикл вебінарів, дізналася куди потрібно звернутися, щоб проголосувати вдома, оскільки, з нею тимчасово проживає хвора бабуся, яка цього року не мала змоги відвідати виборчу дільницю за станом здоров'я. Звернувшись до дільничної виборчої комісії №681001, бабуся отримала таке право. Також Стасюк С.О. дізналась більше про виборчі права громадян на сайті Державного реєстру виборців, про який почула під час проведення вебінарів.

Проведення одного з 6 вебінарів на базі Летичівської ЦРБ поєднали з тренінгом для внутрішньо переміщених осіб, який відбувся за участі представника управління державної служби з надзвичайних ситуацій в Летичівському районі Новіцького Романа Владиславовича та начальника відділу Державного реєстру виборців Нагорного Бориса Івановича. Були присутні 5 осіб. Успіхом є те, що вони донесли інформацію до членів своїх сімей та знайомих, які згодом взяли участь у виборах.

На базі Ярмолинецької ЦРБ діє молодіжний клуб «Юність і закон». Молоді люди віком від 15 до 20 років мали можливість прослухати вебінари під час засідань клубу. А також

безкоштовно скористатись матеріалами презентацій та отримати відповіді на запитання, які їх цікавлять, аби надалі бути обізнаними в питаннях виборчого права і скористатись своїм виборчим правом під час виборів у жовтні 2014р.

Цікавою виявилась історія у Шепетівському районі. Бібліотекар, випадково познайомившись у

громадському транспорті з вимушеними переселенцями зі Сходу України (мати та син), запросила їх на один із вебінарів. Прослухавши вебінар і з допомогою бібліотекаря вони зареєструвалися в Державному Реєстрі виборців та прийняли участь у цьогорічних виборах до парламенту України. Молодий чоловік спочатку взагалі не хотів приймати участь у виборах, але ознайомився з порядком тимчасової зміни місця голосування виборця без зміни його виборчої адреси на сайті Державного реєстру виборців, і вирішив що все ж таки буде голосувати.

Хмельницький РТЦ також має історії успіху проведення вебінарів «Бібліотеки і виборчий процес: навчаємо бібліотекарів і виборців конституційних прав».

Побачивши у бібліотеці об'яву про проведення вебінарів, до нас звернулась п.Вікторія, директор приватного підприємства у м.Волочиськ. Вона виявила бажання прийняти участь у вебінарах, а також залучила всіх своїх працівників.

***

Валентина, пенсіонерка

Долучившись до вебінару у Вінницькому регіональному тренінговому центрі, я дізналася про Державний реєстр виборців, та про те, що можна там зареєструватися, а також перевірити свої дані. Кваліфіковані працівники бібліотеки допомогли із реєстрацією, а вже через добу мені прийшов лист на e-mail із моїми даними.

***

Григорій Васильович, користувач бібліотеки

Коли я побачив рекламу на сайті бібліотеки, одразу вирішив прослухати цікаву тему щодо виборчого процесу. На той час для мене це було дуже актуально, адже я збирався бути офіційним спостерігачем на позачергових парламентських виборах. Так як це був перший раз, і до цього я не знав прав і обов'язків спостерігачів на виборах, прослухавши цю тему, я дізнався багато нової та корисної для себе інформації. Дуже мені допомогло, те, що тренер вебінару надала зразки та бланки актів про порушення, які я потім використав у день виборів.

***

Оксана, студентка

Відверто кажучи, не пропустила жодного вебінару. Адже вчусь на юридичному факультеті, і ці теми мені доведеться проходити в університеті. Дуже дякую, організаторам, тренеру та працівникам бібліотеки за такі змістовні презентації. Я зараз цей матеріал та презентації використовую у навчанні, семінарських заняття та буду по ним готуватися до сесії. Сподіваюсь ще на такі проекти та з радістю взяла б участь у таких онлайн – обговореннях та вебінарах наступного разу!

***

Мене звати Анастасія, я викладаю в музичній школі. В роботі з дітьми необхідно бути авторитетом для них. Зараз діти дуже цікавляться політикою, тому що політика

пробралася в усі сфери нашого життя. Мої учні – не виключення, вони часто питають мене: що є правильним, а що – ні?

Вебінари «Виборчий процес в Україні» допомогли мені розібратися та зрозуміти, як насправді має відбуватися виборчий процес, які права я маю і яке значення має мій голос. Мені здається, що темних кутків не залишилося.

Тепер я можу відповідати дітям на їх «Чому?» та навчати бути не тільки талановитими музикантами, але й громадянами України.